

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

04 жовтня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 928/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Гладія С.В.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Шиловой Т.С.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області Хараджи Ольги Олександрівни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області Хараджи О.О.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16, (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18 (з наступними змінами) (далі – Положення), встановлення відповідності судді критеріям

кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та в сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється в разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала, більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);

2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішеннями Комісії від 25 травня 2018 року № 118/зп-18 та від 03 липня 2018 року № 160/зп-18 призначено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Згідно з пунктом 5 глави 6 розділу II Положення максимально можливий бал за критеріями компетентності (професійної, особистої, соціальної) становить 500 балів; за критерієм професійної етики – 250 балів; за критерієм доброчесності – 250 балів.

Отже, сума максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання за всіма критеріями становить 1 000 балів.

Хараджа О.О. склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 85,5 бала. За результатами виконаного практичного завдання Хараджа О.О. набрала 96,5 бала. На етапі складення іспиту суддя загалом набрала 182 бали.

Рішенням Комісії від 11 червня 2018 року № 140/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів на відповідність займаній посаді «Іспит», зокрема судді Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області Хараджи О.О., яку допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Відповідно до положень статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності (далі – ГРД), яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав – висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

До Комісії 03 серпня 2019 року о 15 год 57 хв електронною поштою надійшов висновок ГРД про невідповідність судді Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області Хараджи О.О. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 02 серпня 2019 року.

У висновку зазначено, що з ІНФОРМАЦІЯ_1 до ІНФОРМАЦІЯ_2 суддя, перебуваючи за кордоном, ухвалила судові рішення.

Стосовно зазначеного суддя пояснила, що в її провадженні перебувала цивільна справа № 264/14564/13-ц у якій було ухвалено рішення, в якому помилково зазначено дату 28 квітня 2014 року, тобто під час перебування у відпустці за межами України. Виявивши допущену опіску, 12 травня 2014 року було прийнято ухвалу про її виправлення та вказано правильну дату - 04 квітня 2014 року.

На підтвердження суддя Хараджа О.О. надала копії судових рішень у справі № 264/14564/13-ц як суду першої інстанції, так і апеляційної інстанції, якою рішення в цій справі від 01 липня 2014 року залишено без змін.

Комісія, дослідивши суддівське досьє та заслухавши пояснення судді Хараджи О.О., дослідивши надані нею копії судових рішень, дійшла висновку, що дії судді щодо виправлення опіски відповідали вимогам Цивільно-процесуального кодексу України, а тому не дають підстав для висновку про її недоброчесність.

Згідно з висновком ГРД суддя Хараджа О.О. з 10 серпня 2012 року ухвалила російською мовою щонайменше шість судових рішень у кримінальних справах за Кримінально-процесуальним кодексом України 1960 року (в подальшому – КПК України), що свідчить про порушення вимог законодавства та недбале оформлення документів. Водночас ГРД посилається на Єдиний державний реєстр судових рішень.

Стосовно зазначеного суддя пояснила, що під час складання процесуальних документів діяла у відповідності до положень пункту 11 Перехідних положень КПК України, який набрав чинності 20 листопада 2012 року.

Заслухавши пояснення судді Хараджи О.О., Комісія в складі колегії дійшла такого висновку.

Відповідно до вимог статті 19 КПК України 1960 року в редакції Закону № 5029-VI від 03 липня 2012 року, який набрав чинності 10 серпня 2012 року, мова, якою здійснюється провадження в кримінальних справах, визначається статтею 15 Закону України «Про засади державної мовної політики», а саме - мовою роботи та актів з питань досудового розслідування та прокурорського нагляду в Україні є державна мова. Поряд із державною мовою при проведенні досудового розслідування та прокурорського нагляду можуть використовуватися регіональні мови або мови меншин України, інші мови.

Як зазначає ГРД у висновку, в цих законах не йдеться про застосування недержавної мови під час складання судових рішень.

Однак рішенням Конституційного Суду України від 28 лютого 2018 року № 2-р/2018 Закон України «Про засади державної мовної політики» від 03 липня 2012 року № 5029- VI зі змінами, визнаний неконституційним і втратив чинність.

Отже, оскільки стаття 19 КПК України 1960 року в редакції Закону № 5029-VI була відсилочною, тобто з посиланням на норму закону, який визнаний неконституційним, слід зважати на норму КПК України, яка була чинна до внесення змін. А саме, що судочинство провадиться українською мовою або мовою більшості населення даної місцевості.

Пунктом 11 Перехідних положень КПК України, який набрав чинності 20 листопада 2012 року передбачено, що кримінальні справи, які до дня набрання чинності цим Кодексом надійшли до суду від прокурорів з обвинувальним висновком, постановою про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру, постановою про направлення справи до суду для вирішення питання про звільнення особи від кримінальної відповідальності, розглядаються судами першої, апеляційної та касаційної інстанцій в порядку, що діяв до набрання чинності цим Кодексом.

Як вбачається із судових рішень, на які посилається ГРД, вони постановлені за правилами КПК України 1960 року.

Окрім того, рішенням Донецької обласної ради від 16 серпня 2012 року російській мові надано статус регіональної на території Донецької області.

З огляду на наведене Комісія в складі колегії не знаходить підстав для визнання судді Хараджи О.О. недоброчесною через складання нею процесуальних документів під час застосування КПК України в редакції 1960 року російською мовою.

Стосовно висновку ГРД про те, що суддя в майнових деклараціях за 2015-2017 роки не вказала користування з 15 січня 2003 року жилим будинком площею 475,8 кв. м в місті Маріуполі, в якому вона зареєстрована з 9 грудня 2004 року, суддя Хараджа О.О. пояснила, що вказаний будинок належить на праві власності її батькам. Втім у 2015-2017 роках вона в цьому будинку не проживала, а проживала за іншою адресою в будинку площею 76,7 кв. м, який залишився після смерті її баби та діда. Однак, оскільки на будинок були відсутні правовстановлюючі документи, вона в декларації за 2015 рік не вказала користування ним, а в розділі 4 «Об'єкти незавершеного будівництва» внесла цей будинок як об'єкт, право власності на який не зареєстровано у встановленому законом порядку. Після набуття у 2016 році права власності на зазначений будинок надалі відображала його в деклараціях. У 2018 році, ознайомившись з відповідями НАЗК на чисельні питання щодо заповнення декларацій стосовно об'єктів за зареєстрованим місцем проживання та місцем фактичного проживання суб'єкта декларування, вона в декларації за 2018 рік вказала користування будинком площею 475,8 кв. м, хоча фактично в ньому не проживає і будинком не користується.

На підтвердження суддя надала копію постанови нотаріуса Маріупольського міського нотаріального округу від 26 листопада 2015 року про відмову у видачі свідоцтва про право власності на житловий будинок після померлого Харитонова П.П., копію рішення Орджонікідзевського районного суду міста Маріуполя Донецької області від 26 січня 2016 року про визнання права власності на нерухоме майно в порядку спадкування за Хараджою О.О. після смерті Харитонова П.П.

Заслухавши пояснення Хараджи О.О. та вивчивши матеріали суддівського дос'є, в якому відсутні дані про постійне користування суддею житловим будинком загальною площею 475,8 кв. м у 2015-2017 роках, у Комісії в складі колегії не викликає сумнівів обґрунтованість пояснень судді, а тому висновки ГРД в цій частині Комісія вважає такими, що не знайшли свого підтвердження.

Водночас відповідно до форми декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, затвердженої Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 10 червня 2016 року з наступними змінами, в розділі 3 «Об'єкти нерухомості» суб'єкт декларування повинен задекларувати всі об'єкти нерухомості, що належать йому або членам його сім'ї на праві власності, знаходяться в них в оренді чи іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого було набуто таке право. Це включає такі об'єкти нерухомості: земельна ділянка, житловий будинок, квартира, офіс, садовий (дачний) будинок, гараж, інше.

Отже, суддя Хараджа О.О. повинна була задекларувати користування об'єктом нерухомості у 2014-2015 роках незалежно від наявності на нього правовстановлюючих документів.

Комісія в складі колегії вважає пояснення судді Хараджи О.О. такими, що не дають підстав для висновку про її недоброчесність, однак можуть свідчити про неухважність під час заповнення декларацій та вплинути на визначення результатів кваліфікаційного оцінювання.

Хараджа О.О. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок і визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Дослідивши інформацію, яка міститься в матеріалах дос'є, заслухавши доповідача, надані усні пояснення судді Хараджи О.О. та додані до них документи, дослідивши дос'є судді, Комісія не вбачає підстав для оцінювання критеріїв професійної етики та доброчесності у 0 балів та дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрала 380 балів. Водночас за критерієм професійної компетентності Хараджу О.О. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в дос'є, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм особистої та соціальної компетентності Хараджу О.О. оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних

здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 170 балів. За цим критерієм Хараджу О.О. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 140 балів. За цим критерієм Хараджу О.О. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Хараджа О.О. набрала 690 балів, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Таким чином, Комісія дійшла висновку, що суддя Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області Хараджа Ольга Олександрівна відповідає займаній посаді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 93, 101, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області Хараджа Ольга Олександрівна за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрала 690 балів.

Визнати суддю Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області Хараджу Ольгу Олександрівну такою, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності відповідно до абзацу третього підпункту 4.10.5 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної Комісії суддів України.

Головуючий

С.В. Гладій

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

Т.С. Шилова